Joulukuu
2. päiv
2008
Nummõr
25 (169)
Leht mass erälde
ostõn 5 kruuni

UMA LEHT

VÕROMAA RAHVA UMAN KEELEN LEHT

Koolijuht häötäsi är kohustusligu riigieksämi

Kae lk 2

Uma Lehe suurõ jutuvõistlusõ võitja teedä!

Kae lk 3

Ruitlanõ sai parteilehtist häid mõttit

Kae lk 4

Nõvvokoda avitas rahvarõivit tetä

Timahava radokuun luud Lõuna-Eesti rahvarõividõ nõvvoandmiskoda soovitas ka võrokõisil inne näide käest nõvvo küssü, ku hindäle rahvarõivit tegemä naada.

Nõvvokoda seletäs, et parhilla juhtus sakõst niimuudu, et tandsu- vai laulurühm taht hindäle rahvarõivit, a jõvva-i inne muusõummi uurma minnä, mändse neo kõgõ õigõmba umakandi rõiva omma. Perän omma rõiva tellidü, raha är massõt, a tulõ vällä, et rõiva olõki-i neo, midä taheti.

Lõuna-Eesti rahvarõividõ nõvvoandmiskua inemise tiidvä egä kihlkunna ja kandi õigit rahvarõivit, andva nõvvo pasligu matõrjaali ja hää rõividõ tegijä löüdmise jaos.

Nõvvoandmiskoda tege huviliidsilõ ka rahvarõiva-oppuisi. Nõvvo saa ka telefoni ja e-kirä-ga. Lähkümbät teedüst saa Vaabla Janne käest tel 510 6341.

Uma Pido DVD telmine

Võrokõisi edimäne Uma Pido filmiti üles ja tuust omma õkvalt valmis saaman kats filmi – üte DVD pääle tulõ pido pääväprogramm ja tõsõ pääle Uma Pido pääkontsõrt. 50 filmi läävä teno EAS-lõ massulda jagamisõs avaligus pruukmisõs raamadukokõlõ, muusõummõlõ ja tõisilõ asotuisilõ.

Kõik, kiä tahtva hindäle taad filmi osta, võinu hindäst ildampa 9. joulukuus Võro Seltsi teedä anda – sõs om lihtsämb otsusta, ku palĺo filme telmä piässi. Teno EAS-i tugõmisõlõ lätt kats DVD-d masma õnnõ 75 kruuni.

Filmi tutvustust saa kaia Uma Pido kodolehe www.umapido.ee päält uudissidõ alt.

Nii teljä ku massulda saaja saava filmi kätte päält filmi valmissaamisõ pito, miä tulõ tulõval aastal vahtsõaastakuu lõpun. Filmi telmine: triinu.ojar@wi.werro.ee, tel 78 28 752 vai 533 22 153.

Kõnõldas Läti lõunaeestläisist

12. joulukuu pääväl kell 11 kõrraldas Tarto ülikooli Lõuna-Eesti keele- ja kultuuriuuringidõ keskus kõnnõpäävä Läti lõunaeestläisist.

Midä põnõvat om Lätimaalt mi rahva kotsilõ löütü, and teedä vanno asjo välläkaibja Valgu Heiki. Kõgõ lõunapuulsõmast lõunaeesti keelest kõnõlõs Pajusalu Karl, Piho Mare jutt om lutsi rahvast etnoloogi pilgu läbi.

Viil tulõ juttu Lutsi maarahva kerikist ja lähkümbält kõnõldas Vana-Laitsna võrokõisist (kiil, kotussõnime, inemiisi koolitii).

Päivä peetäs Tarton Lossi 3-406. Pääva lõpõtas iloõdak Lõuna-Eesti keele- ja kultuuriuuringidõ keskusõn.

UL

Kündle panti palama

PEEDOSAARÕ KAISA

Edimädsel advendil saadi ka mitmõl puul vanal Võromaal külä vai liina kuusõ all kokko ja panti kündle palama. Uurõ Põlvan, Võrol ja Osolan kuusõ ala kokko tulnuisi inemiisi käest, mis näide jaos sääne üritüs tähendäs.

HARJU ÜLLE PILT

Osolan sai advendikündlide palamapandmisõ pidol nätä Sulbi külätiatri tükkü tuust, kuis Jouluvana hindäle assistenti ots.

«Nakkas pääle päkätside uutminõ ja advendiaig. Latsil om külh palĺo põnõvust ja ärevüst, a taa om muido iks vast rohkõmb rahuaig,» arvas Võro abiliinapää Pikkeri Pille (32).

Leisi Elsa (82) Osolast üteĺ, et ka timä tund, et jouluaig om pääle naanu. Võro nuurmiihil Mehiläse Stenil (18) ja Tootsi Joosepil (18) joulutunnõt viil pääl olõ-i ja ütlivä nä kah nigu ütest suust: «Lummõ tahaś iks maaha, sis om õigõ joulutunnõ joba!» Pehki Diana (48) olĺ Põlva kuusõ mano tulnu uma latsõlatsõga. «Mullõ miildüs advendi- ja jouluaig, selle tulligi täämbä siiä kuusõ mano,» üteĺ tä. Osola küläseldsi esinaanõ Soonõ Maret (43) üteĺ naarulidsõlt, et om üritüse kõrraldaja ja säälkandin om seo joba traditsioon, et kuusõkündlit ei panda niisama palama, a tuud tetäs näütemängu kaiõn. «Nii joba kolm aastat perästikku. Üleminevänе aasta olĺ Uderi Aare pupitiatrist ummi puppõga mängmän. A advendiaol mõtlõmi noidõ pääle, kellega egä päiv kokko ei saa ja seo aig om ka hindä sisse kaemisõ aig,» üteĺ tä.

A kon vana Võromaa rahvas jouluaol om? «Umatsidõ tsõõrin õks,» vastaś Vismanni Taivo (57) Põlvast. Leisi Elsa om koton ummi latsi ja latsõlatsi man. «Kokko om mul tulõvast põlvõ 27 inemist,» üteĺ tä naarulidsõlt. Ojaveere Tanel (22) Osulast om uma joulu sõpru ja perrega: «Tulõ teküs jouluaig.»

Padjasado Urvastõn.
Minevä riidi valisiva puulsada inemist Urvastõn kõgõ torõdampa istmisõ patja. Võistlusõlõ tuudi kokko 12 patja, noidõ siän olĺ nii põhukottõ ku pääva ja kogoni hülge kujoga patju. Võidutüü (pildi pääl) tekk inneskine urvastõlanõ Ploomipuu Ere üten uma väiku latsõga. Tego om pehme raamat-padjaga «Mi latsi sõbra»: katsa pehme leheküle pääl toimõndasõ Sipsik, Limpa, Nublu, Juss, Lotte, Puuko ja Poku. Krõpsuriba pääl saa tähti ja numbriid ritta panda.

Tõõsõ kotussõ sai Kasevälä Veronika maaśka-padi ja kolmanda Rämmanni Tiiu kassipadi, miä tettü vanast kampsist.

Võistlusõl olnu padja jääse kaemisõs ja istmisõs Urvalinnu mängutsõõri latsilõ Urvastõ vanna koolimajja.

KONNULA AIRI jutt ja pilt

Romantilinõ õudus Pokumaal

SAARÕ EVAR

Aol, ku õdagu omma väega pikä ja pümme, om kõgõ parõmb aoviidüs juttõ kõnõlõminõ. Pokumaal loeti 28. märdikuu õdagu ette Jaigi Juhani tondijuttõ.

Ettelugõjas olĺ Silmä Anu, kiä oppas Antsla gümnaasiumin eesti kiilt, kirändüst ja juhatas ka näütemängutsõõri. Tä lugi Jaigi jutu «Jaaniüü» ja tõsõ jutu Sika Madissõst ni naksikõisist.

Latsilõ ja suurilõ, kedä olĺ pokukuan kullõman umbõs 50 henge, väega miildü. Latsõ kõnõli küsümise pääle, et nä pelgäse kummituisi ja hirmsit filme telekast.

Perän minti tõrvassidõ valgõl mõtsa. Sääl etendi näütetsõõri noorõ egäsugumaidsi tontõ, kedä Jaigi juttõn ette tulõ.

Mõni tont, nigu Säni, olĺ peris sänilt vällä mängit, a näütüses Puraskit kaiõn tulĺ ette, et egän klassitarõn lövvüs sääne tüüp. Õdagist kogunõs näid «Tarekese» ette joba viievai kümnekaupa. Nüüt ei julgu hoobis Antsla pääl liiku, ku tiiät, kiä või hinnäst säändside tüüpe pargin käkki.

A kostüümi olli näil häste vällä tulnu. Ku tuud asja viil piäs mängitämä, sõs piässi vast märkmä, kuis saanu teksti mõnõ vimka vai seoilmaaigsõ arõndusõ sisse tuvva, et mängitü tonditüübi ka jutu poolõst uskmist väärt olõssi.

Egäl juhul rahvalõ mõtsalisõ miildüvä. Nooril hindil olĺ kah perän illo palĺo, ku ütenkuun Padasuumäe muru pääle tiid juuma ja kuklikku süümä minti.

Tõrvassõ palli, tsäivesi auras ja üten kuusõsaarõn ai kiäki vilepilliga hüppä hellü.

Sääne asi ei saa kergele meelest minnä, ku kuuĺ ütskõrd läbi om. Tuuperäst om Silmä Anu iks väega oo-koo oppaja. Ja tuud, kuis tä tondijuttõ kõnõlas, tahassi tõnõ kõrdki kullõlda.

FASTRÕ MARIKO PILT

Mõtsan etendi näütetsõõri noorõ Jaigi juttõst peri tontõ.

MÄRGOTUS

Olnut ei massa unõhta

Minevä nätäl sai suurõ paugu ja etendüsega läbi Eesti Vabariigi 90. juubõliaasta. Aastak läbi peeti terven Eestin esisugumaisi üritüisi.

Aoluku om mõnikõrd vaia miilde tulõta, tuuperäst olĺ ka juubõliaasta suurõ larmiga tähistämine põhjõndõtu. Ku mi taast juubõliaastast muud es saa, sis vähembält film «Tuulepealne maa» om egä neläpäävä õdagu telekan. Om kül noritu, et taa film võinu kunstilidsõlt parõmb olla, a mu meelest om tähtsämb, et taa tulõtas miilde katõ sõa vahelist Eesti Vabariiki ummi häie külgi ja hätiga.

Mitmõ inemise omma kõnõlnu, et nä omma tuu filmi peräst nakanu aoluu vasta inämb huvvi tundma. Näütüses uurma vapsõ tegemiisi.

Sama jutu ja loosungi, miä olli tuul aol vapsõl, omma ka täämbä Eesti inemiisi suun. Tuuperäst omgi tark aoluust oppi, et mi es tennü vahtsõst vannu viku.

RAHMANI JAN

UMA LEHT

Telmisenummõr 00917
Ilmus egä katõ nädäli takast tõsõpäävä
Toimõndusõ aadrõs: Tartu 48, 65609, Võro
E-post: umaleht@umaleht.ee; info@umaleht.ee

Päätoimõndaja kt: Jan Rahman 78 222 21, 56 606 494 info@umaleht.ee
Keeletoimõndaja: Laivi Org laivi77@hot.ee
Latsinuka toimõndaja: Mariko Faster 56 213 177 mariko.faster@gmail.com

Välläandja: Võro Selts VKKF
Trükjä: AS Võru Täht
Leht Internetin: http://www.umaleht.ee

Lehe välläandmist tugõva:
Riiklinõ programm «Lõunaeesti kiil ja kultuur»
ja
EESTI KULTUURKAPITAL

Ku inemine tege maatüüd, tege tä veidemb ullúisi!

Maaelo – tugi naasõlõ

Parhilla olõ-i palĺodõl eestläisil määnestki religiooni ega uma suguvõsa tukõ: liinastuminõ lahksõ suurperre är.

Väikeisi latsiga naasõ rabõlõsõ ütsindä. Nä piät latsi mant tüüd tegemä – saa-i latsi kasvata, ku inemisel määnestki vaimsõt asja man olõ õi ja halv om ka õnnõ karjääri tetä, ku kotun kiäki ei ooda.

Vanavanõmbist olõ-i kah sakõst api – nä võiva kavvõl ellä vai om näil hindä tegemiisi hulga. Latsiaid ja vannukodo ei täüdä perre umavahelisõ läbikäümise kotust ja inemise elutsükli jääs poolikus.

Samal aol saa-i naasõ peris ilma toelda. Ku vanastõ tugi naisi sugukund ja kogukund, sis parhilla omma suguvõsa toe ja perimüskultuuri tarkuisi asõmõl egäsugumadsõ beebikooli ja naisiklubi.

Eesti ütiskund om küländ miihikeskne. Miihi kurjust vabandõdas vällä: nä omma väsünü, nä võivaki rüüki. Meesterahva palk piät kimmäle suurõmb olõma. Miis olku perre üllenpidäjä.

Ku aostarust kurjusõ vaonhoitmisõga ei tegele, või tuu üle pää kassu. Tuun aśan om naisil naisi tukõ vaia.

Luudus om tuu, miä ello kõrda saia avitas. Liinan võit hinnäst rumalas kah mõtõlda. Raiskat perädü hulga aigu, vett, keemiät, saadat hulga prükü maaimäle krae vaihõlõ.

Perän nakkas tuu kõik sullõ kätte masma. Ja mitte sullõ, maakerä om nii säet, et kõigilõ noilõ kah, kiä kokkohoitligult elli.

A ku elät maal, sis nakkat joba mõtlõma. Mi võtsõmi näütüses eläjä. Mõlõmba maal kasunu inemise – kavva sa pillut üle jäänüt süüki är!

Parhilla läävä leeväkoorõkõsõ hobõsõlõ, egäsugumadsõ koorõ – eski banaani uma – läävä kitsõlõ (olõ nännü kitsi, kiä söövä kogoni kohvipaksu är, mi uma viil ei taha).

Elu om hoobis tõistmuudu ja latsil ei olõ ikäv. Multifilme kaesõ nä külh kah tsipakõnõ, a hummogu om edimäne asi: läämi söödämi tibu är!

KAUKSI ÜLLE, kiränik, Aasta naanõ 2008

HARJU ÜLLE PILT

Nägevä, kuis mulda pant kardokast taim ja sis kardogapesäkund saa, kuis munast tibu ja tibust munõja kana tulõ.

Seo om inemise jaos normaalnõ eluviis ja parhilla omma väega palĺo prohvõti püürdnü sändse eluviie poolõ.

Sääne eluviis ei kurna mi maad väega är: toodat umalõ perrele. Ja ku inemine tege tüüd, tege tä veidemb ulluisi kah, tuu om tävveste selge!

Ka bensiini ja autojuhtõ raiskaminõ om kuŕast, ku vällämaalt noidsammu asju meile puuti veetäs, mis meil niigi kasusõ.

Tuu, et näid muial kasvata odavamb tulõ, om silmäpetüs, selle et vidämise ja teiechitüse pääle minejä kaĥo tulõ jo mano.

Inemiisil ülepää ja egäl inemisel tulõ märki ja tõistmuudu edesi ellä, selle et õnnõ kõiki inemiisi pingutus või hirmsist aigõst pästä.

Joudu, tarkust, väke ja mõõdukust kõigilõ!

Sarapuu Arvo: kohustusligu riigieksämi võissi peris är häötä!

Põlva keskkooli direktri Sarapuu Arvo (54) om kimmä ilmakaemisõga inemine ja tiid täpsehe, kuis tä umma kuuli juhti taht. Tä ütles ka õkva vällä, midä arvas koolivägivallast, kuulõ rittasäädmisest ja muust, minkast parhilla Eestin kõnõldas.

Mille piäti säänest rassõt ammõtit nigu koolidirektri?

Üts põhjus om kimmäle hindäteostaminõ. Või-olla om mullõ antu sääne ülesannõ? Ku horoskoopi usku – olõ neitsi tähtkujost ja hobõsõaastal sündünü – sis piässi mul tüütegemise himmo iks jakkuma.

Koolielo kujondaminõ om nigu kivikeisi säädmine kivikivi pääle. Looda õnnõ, et vundament vasta pidä. Tukõ saa tuust kah, et saa tõisi koolijuhtõga mõttit vaheta.

Kost olõti peri ja midä opnu?

Olõ sündünü väiku Illimariga saman kotussõn – Ahjal. 1973. aastal lõpõti Kanepi keskkooli. Samal aastal lätsi Pedagoogilistõ Instituuti füüsiga-tüüoppusõ oppajas opma.

Päält lõpõtamist visati minno külmä vette: pidi minemä tüüle Puiatu erikuuli. Pidi sääl neli aastat vasta, sis tulli tagasi ja lätsi oppama Vana-Koiola 8-klassilistõ kuuli.

Edesi tulĺ 12 aastat tüüd Peri põhikoolin, mis parhilla om joba manalan. Viimädse kümme aastat olõ olnu Põlva keskkooli direktri.

Kuis om ti koolin lugu koolivägivallaga?

Või käsi süäme pääl üteldä, et mineväaasta ega timahava olõ-i üttegi taplõmist olnu. Määne om õigõ vägivald, tuud näi ma Puiatun. Sääl olĺ ekä sorti poissõ: kes olĺ sääl vargusõ iist, kes seksikuŕatüü iist, ma pidi eski ütte mõrdsukat oppama. Tuu es olõ miiltpiten, a midägi es olõ tetä.

Tuukõrd, Vinne aol, püüti kõkkõ jo undsõloori taadõ panda, a tegeligult om jo joba Lutsu «Kevade»-raamatun koolivägivalda.

Parhilla om mu meelest taad hätä tsipakõnõ üle võimõndõt, a seo om jah periselt olõman ja kurb murõ.

Midä arvati haridusministri mõttõst anda koolidirektrile trahvmisõ õigusõ?

Ma kujoda tuud ette: ku päält tuud koolin midägi hullu juhtus ja ma kõnõlõsi tuust politseile, sis ma arva, et mullõ vastatas: «Mille sa esi tuud är ei klaari?»

Ma olõ harilik inemine, mundrin inemisel om hoobis tõnõ roll ja tä piät tegemä tõisi asjo. Ku ma piässi politsei-ammõdi üle võtma, sis ma piässi kõgõpäält kõvastõ õigustiidüst opma.

Tuu om mu meelest iks tävvelik jama – ku ma näütüses määnestki nagamanni trahvi, sis või tulla jo kohtuasi koolijuhi vasta.

Sääl olõ ma, koolijuht, vastamiisi tippahukaadiga ja tuu pand kõgõ koolijuhi «sällüle». Sändsest mõttõst ei olõssi tohtnu koolijuhtõlõ eski mitte kõnõlda!

Sakõstõ ei näe mi koolivägivalla tagamaid – elo om palĺo kipõ. Tiit kipõlt tuu 800 kruuni trahvi är, a perän om tuust viil inämb trotsi ja pahamiilt. Aśa jääsi uurmalda ja kõrda ajamalda.

Taha-i niimuudu, et ma käü, nõna pistü, ja latsõ pelgäse, et ma nakka trahvi tegemä. Mu autoriteet tuuga ei nõsõ, satas hoobis. Sändse aśa jaos olkõ iks edesi nuuripolitsei ja alaiäliidsi kommisjon.

Määne om ti kuuntüü politseiga?

Väega hää. Esieränis mi nuuripolitsei Liivamäe Pilviga, kes om väega aśalik ja võtt umma tüüd väega tõsitsõlt. Ku om määnegi hädä, tulõ tä õkvalt paiga pääle ja tuu avitas kõrraga. Politsei tege kuuli narko-käüke, ka käütäs latsilõ politseitüüst kõnõlõman.

Ma olõ tuu puult, et ku koolin midägi juhtus, sis tuust piät kõnõlõma, mitte tuud juhtumist är käkmä.

Tuu om hullõmb, ku näütät, et kõik om kõrran, a tegeligult kõik mädänes seestpuult.

Ku sis ütskõrd plahvatus tulõ, olõssi tuu jo viil valusamb ja suurõmb pauk.

ALLASÕ TIIA PILT

Sarapuu Arvo lööd, et kuulõ pingõritta säädmine õnnõ eksämitulõmuisi perrä om ullús: nii-üteldä eliitkooli saava parõmba opilasõ kokko koŕada, tõsõ kooli piät kõik tahtja vasta võtma.

Mida arvati tuust kuulõ pingõritta säädmisest?

Mu meelest KÕGÕ ARULAGÕDAMB (Sarapuu Arvo pallõĺ, et neo sõna kimmäle suuri tähtiga kirja pantasi – UL) asi Eesti Vabariigin!

Palĺo nii-üteldä eliitkooli omma ilma uma piirkunnalda kooli. A suurõmb jago koolõst, ka mi uma, omma piirkunnaga kooli. Tuu tähendäs, et mi piät kõik vasta võtma, kiä keskkoolin oppi tahtva.

Mi kooli man om viil tuu asi, et joba viis aastat teemi kuuntüüd Võromaa kutsõhariduskeskusõga.

Tuu tähendäs, et meil om keskkoolijaon kats paralleelklassi: üts kutsõklass ja üts akadeemiäklass. Kutsõklassõ tsiht om jo hoobis tõnõ ja tuuperäst omma ka eksämitulõmusõ nõrgõmba.

A suurõ päävälehe toimõndusõn istus aokiränik, pand tuud kuulõ edetabõlit kirja ja arvas, et kooli vormva mändsitki «liikvit entsüklopeedjit». Ma olõ tävveste sändse aśa vasta.

Arva tuud kah, et kohustusligu riigieksämi võissi peris är häötä – tekke eksämit neo, kellel om tuud tõtõstõ vaia.

Kas maakoolõst ja liinakoolõst saa samaväärt haridusõ?

Saa-i tuust arvo, kost sääne arvaminõ om tulnu, nigu olõssi maakuulõ oppaja rumalamba ku liinakuulõ uma? Ma olõ-i tuuga sukugi nõun.

Sakõst pruugitas maa- ja liinakoolõst kõnõldõn sõnna `konkurents`. A tuu sõna om jo peri majandusõst ja ei passi sukugi opmisõga kokko.

Määne olĺ koolielo sis, ku ti esi koolin käveti, ja parhilla?

Oppaja omma iks edesi sama nõudja ku sis, a muutunu om tuu, kuis nõudmisõ pääle hinnäst üllen peetäs.

Umal aol olĺ oppajil õiguisi inämb. A ma esi es saa kunagi tunda oppaja vägivalda – tutistamist, kaardikepiga vasta näppe jms. Jo sis ollimi umal aol hää klass.

Ilda aigu olĺ Põlvan konvõrents, kon kõnõldi väikeisi kuulõ kinnipandmisõst. Midä tuust arvati?

Ma esi kaĥos es kuulõ, midä sääl kõnõldi, a mu jaos om kooli man tähtsä opilaisi veerepääline nummõr.

Tuu arv om vaia egäl liinal ja vallal esi vällä märki. Kuul saa õnnõ sis vasta pitä, ku oppaja saa egä päiv klassi ette oppama minnä.

Liitklassi mullõ väega ei miildü: oppamisõ kvaliteet kannatas.

A tuu puult ma kah ei olõ, et kuulõ kerge käega kinni pandas – külä vai alõvi elokeskusõs omgi jo iks kuul.

Küsse **PEEDOSAARÕ KAISA**

Jutuvõistlusõ võitja:
kõik om elust maaha kirotõdu!

HARJU ÜLLE
ylle@umaleht.ee

Uma Lehe jutuvõistlusõ võidujutt «Sõda oll´, a tankõ es olõki» om peri kirotaja Rebäse Marina (77) noorõstpõlvõst, ku tä oll´ Karula valla Kaagjärve koolin oppajas.

HARJU ÜLLE PILT

Rebäse Marina võidujutt om peri timä nuurusaost.

«Tuu tangi-jutt ei olõki kirja pantult nii uhkõ, a ku lugõja olõsi esi nännü, kuis tuu väiku poiss pistü saistaś, kai, et kas tõtõst kiäki ei küsü midägi ja esi käe pistü ai!» naard Marina tuud ammust naľaluku viil täämbägi.

Mis tuust väikust julgõst Reinukõsõst täämbädses saanu om? «EPA tä lõpõť, koskil määndsengi firman tüül om, Keilan vast. Esä kuuli täl minevä kuu är, imä joba varramba, seo kandiga Reinul inämb sidet ei olõ,» seletäs Marina.

Marina esi ei olõki sünnü poolõst võrokõnõ. «Võru keele olõ siin eläden är opnu,» seletäs tä. Marina juurõ veevä esä puult hoobis Nõo mailõ ja imä puult peris Põĥa-Eesti. «A miis om mul siist Koikküläst peri ja timä vanõmba iks kõnõliva võru kiilt kõvastõ. Ku mi latsõ väiku olli, sis nä olli sääl mehe vanõmbidõ puul hoita. Sääl opõ ka latsõ võru keele nii är, et kõnõlõsõ kõik är, mis vaia.»

Marina eläs Kaagjärvel 1962. aastast, a vanal Võromaal 1953. aastast. Ammõdi poolõst om tä olnu eesti keele oppaja.

«Nigu nõidus mul takan käve – kohe ma lätsi, säält kuul är kattõ,» seletäs tä. «Kõgõ inne oll´ Koikküläl kuul. Sis tuudi minnu üle siiä Kaagjärve oppõalajuhatajas. Sis kattõ seo kuul är – vinne debiiligu tuudi sisse. Lätsi edesi Valka õdagukuuli, tuud kah muudõti, samal aol tetti Kaagjärvel kuul vahtsõst vallalõ. Tulli tagasi ja päält penssigi viil mitu aastat tüüti seon koolin.»

Marina miis oll´ kah oppaja, anď tüüoppust ja mõnda aigu füüsikat kah. Üts Marina poig tüütäs piirivalvõn ja käü Valgast Võrolõ tüüle, tõnõ poig om Valgan kaupmiis.

Marina uma vanamehega katõkeske eläse õkvalt Kaagjärve kooli pargi nukan väikukõsõn majakõsõn, lugõva, lahendasõ ristsõnno ja käävä vahepääl vanno inemiisi klubin kah.

Uma eloga om Marina rahul ja ütles, et katõ pensioniga saa seo ilma aigu är ellä külh.

Jutuvõistlus oll´ tõsitsõmb

Uma Lehe timahavadsõlõ suurõlõ jutuvõistlusõlõ saadõti kokko 80 juttu. Kirotajit oll´ 30: mitmõst Võromaa nukast ja Setomaalt kah. Juttõ saadi ka võrokõsõ ja seto, kiä eläse umast sünnükotost kavvõn, a iks umma kiilt ja miilt avvu seen hoitva.

Tõsitsit juttõ oll´ timahava inämb kirotõt ku varatsõmbil aastil – või-olla juht rassõmbas muutunu elo inemiisi mõttõ tõsitsõmbidõ ja kurvõmbidõ asjo pääle. Tiiä-i kas mõoť tuu, et mineväaastadsõ jutuvõistlusõ võiť jutt «Surnukuurih», a timahava saadõti meile ka peris hulga koolnu-juttõ. Mõni näist muidoki heräsi jutu lõpus üles, nii et jutt sai õks õnnõligu lõpu.

Mitmõ kirotaja kirodi ka surmasuust päsemisest, oll´ juttõ esihindä äpärdüisist ja ka latsõ-iä mälehtüisi. Oll´ ka häid naľajuttõ, mille pääle kõrraga suutävve naarda sai.

Žürii (Kauksi Ülle, Ojari Triinu, Koha Priit, Kalkuna Andreas, Rahmani Jan ja Harju Ülle) säädse ritta tõsidsõ ja naľalidsõ jutu eräle. Kõgõ parõmb naľajutt sai egä žürii liikmõ käest 10 punkti, kõgõ parõmb tõsinõ jutt kah 10. Edesi häädüselt tõnõ naľajutt 9, tõsinõ jutt kah 9 punkti ja nii edesi üte punktini vällä. Jutuvõistlusõ võitjas tull´ tuu jutt, miä sai kokkovõttõn kõgõ inämb punktõ.

Taa võidujutt ilmus seon Uman Lehen, tõsõ jutu jääse umma kõrda uutma. Püvvämi kõgõpäält är trükki kolm parõmbat tõsist ja kolm parõmbat naľajuttu, tõisi juttõ panõmi lehte tuu perrä, et iks talvinõ jutt talvitsõl aol, suvõjutt suvõaol jne.

UMA LEHE TOIMÕNDUS

Jutuvõistlusõ parõmba jutu

Naľalidsõ jutu:
1. «Sõda oll´, a tankõ es olõki» (Rebäse Marina) – 49p (Võidujutt!)
2. «Joba lätsivä» (Leoki Hilja) – 31p
3. «Petüs reklaam» (Pressi Heldur) – 23p

Tõsidsõ jutu:
1. «Kuis kuulja ello tull´» (Ämariku Volli) – 46p
2. «Johannese lugu» (Vähesoo Luule) – 44p
3. «Kiisapojast odavamb» (Säinasti Asta) – 27p

26-1 punkti saiva viil jutu (inämb punktõ saanu jutu iinpuul): «Viimäne paraat, ilma muusikalda» (Orassoni Rael-Adiina), «Arm, viha ja tapminõ» (Kalkuna Mati), «Täüdüssega praaditu kass» (Ämariku Volli), «Partei avitas» (Jegorovi Eevi), «Piinlik lugu» (Oraveere Anni), «Kuulja peräh kääk» (Ämariku Volli), «Ehmatus» (Oraveere Anni), «Mustikit otsman» (Liberi Malle), «Kitsõ Mandi turvavüüd ostmah» (Läti Vaike), «Naisipäiv Kolpino saarõ pääl» (Ämariku Volli), «Hää äriplaan» (Oraveere Anni), «Kuis mi Kallega vaimõ vällä kutsimi» (Otsa Kallõv), «Nahatäüs» (Oraveere Anni), «Pulma ilma kosilasõlda» (Liira Singa), «Tütrikkõga sannah» (Kuusõ Villu), «Miilits kartsuh» (Ämariku Volli), «Seebikas ja viläkülv» (Jõgi Juta), «Edimäne tüüpäiv» (Oraveere Anni), «Latsõpõlvõ seenehkäümine» (Hurda Veera), «Matussõlugu» (Vähesoo Luule), «Sõltlasõ» (Säinasti Asta), «Kaabu ja kats taksot» (Säinasti Enno), «Mu imä lamba ja varsaga sõidu» (Mandli Sulõv), «Esieräline lehmä tallitamisõ lugu» (Mandli Sulõv), «Julgõ hundi rind om rasvanõ!» (Pärnaste Leida), «Küüdsiga jahipini» (Kalkuna Mati), «Naarukotus nr 1» (Oraveere Anni), «Rongiõnnõtus» (Posti Olev), «Sinine iispäiv» (Oraveere Anni), «Koonõrdaminõ» (Jegorovi Eevi), «Kuis mu austaja autoga ojja läťś» (Ehte Elbe), «Kuri miis» (Oraveere Anni), «Naarukotus nr 3» (Oraveere Anni), «Poja omma mul õigõ naksi» (Säinasti Asta), «Vargalugu» (Orassoni Rael-Adiina), «Viina võim» (Oraveere Anni), «Kardokalugu» (Säinasti Asta), «Mõtlõmalda tego» (Oraveere Anni), «Rüähakkõ palotaminõ» (Jegorovi Eevi), «Vastaolu» (Oraveere Anni).

Eräavvohinna:
Ettekuulutusõ täüdemineki eräpreemiä: «Viimäne paraat, ilma muusikalda» (Orassoni Rael-Adiina)

Elolidsõ jutu eräpreemiä: «Seebikas ja viläkülv» (Jõgi Juta)

Hõigunimejutu eräpreemiä: «Naarukotus nr 3» (Oraveere Anni)

«Nigu mustik kahrupersele!»-preemiä: «Mustikit otsman» (Liberi Malle)

Lühkült ärütlemise preemiä: «Koonõrdaminõ» (Jegorovi Eevi)

Ütiskunna mädäpaisõ vallakakmisõ preemiä: «Julgõ hundi rind om rasvanõ!» (Pärnaste Leida)

Vanasõna täüdemineki preemiä: «Kuis ma uma tsehkendüse peräst tüüst ilma jäi» (Jõksi Ado)

Hää latsõ-iä mälehtüse preemiä: «Latsõpõlvõ seenehkäümine» (Hurda Veera), «Mudamulatt vai poripoiskõnõ» (Säinasti Enno)

Pinijutu eräpreemiä: «Küüdsiga jahipini» (Kalkuna Mati)

Sannajutu eräpreemiä: «Tütrikkõga sannah» (Kuusõ Villu)

Piinü seletüse eräpreemiä: «Esieräline lehmä tallitamisõ lugu» (Mandli Sulõv)

Saatusligu vidämise eräpreemiä: «Rongiõnnõtus» (Posti Olev)

Hallõ elo kujotamisõ eräpreemiä: «Aabidsa kikas ja ämm» (Riitsaarõ Lainõ)

Lustipreemiä: «Pulma ilma kosilasõlda» (Liira Singa)

Hindäkittüse eräpreemiä: «Kavval Brüsseli poiskõnõ» (Väljandu Ellen)

Viil saa eräpreemiä ainukõnõ jutuvõistlusõlõ kirotanu lats Sae Ats (12), kiä kiroť jutu «Kuis mu kallis sõsaralats mullõ pessä andsõ».

Jutuvõistlusõ avvohinna panni vällä:

Põlva Tarbijate Ühistu (pääavvohind!)
OÜ Linnamäe Puit
Haani söögitarõ
Alvela Mati
Põlva Perejuuksur (Jaama 12a Säästumarketi pääl)
OÜ Kanepi Aiand
Võru Linnateater
Kalkuna Mari
Alaveski eläjäpark
Võro instituut, Setomaa valdadõ liit ja Uma Lehe toimõndus

Innembi

Tarrõ helü saamisõ lugu

1957. aastal olli ma säitsmeaastanõ, ku mu imä Moskvast raadio telse.

Oll´ keerolinõ tallitus. Pidit võimõ käest lua saama, et mille sullõ õkva kolmõlainõlist vaia, ku katõlainõlinõ tuusama aśa är aja. Ti tahati Ameeriga hellü kullõlda lühkü lainõ päält, ütlivä võimu. Võimu seleti, et pikä lainõ päält kuulõti kõiki Vinnemaa ja kesklainõ päält Eesti uudisit. Nii es antagi kolmõlainõlist, anti katõlinõ.

Luaga tull´ tetä telmine tollõaigsõ side kaudu. Ku pakk käen oll´, tull´ tõist katõ mehega nõsta. Võisõ olla uma kolm-nelikümmend killo rassõ.

Raadio tühi es kaalu pall´o, vast viis killo, a kats anuuti ja aku kaaldsõva päämidse osa. Vasõst traadikerä ja tsingitüst traadist maandusõ jaos ollõv traat kaaldsõva kah mõnõ kilo.

Sõs oll´ viil vändäga maanduspesä, mis kruvvõga saina pääle käve ja vinnekiilne oppus oll´ kah üten. Kats valgõt isolaatorit olliva kah. Noidõ isolaatorrõ vaihõlõ tõmmati tuu vasõst antenn, mis hariligult katõ katusõ vaihõl oll´.

Kummagi isolaatori kinnütämises katusõ haŕast välän olõva toki külge kullu kah jupikõnõ tsinktraati är. Antenni külest tull´ tõnõ vasõst keerotõt peenemb traat, mis kah üten oll´, vändäga maanduspesä külge.

Edesi tetti ühendüs raadio külge. A maandusjuhe tull´ läbi maanduspesä raadiost vällä poolõtõsõ miitredse raudpulga külge. Tuu pulk, mis maa sisse tull´ lüvvä, pidi hindäst olõma.

Kõiki noid töid tull´ aśatundjal meistril laskõ tetä, kes mõistsõ säändsele katõlainõlidsõlõ raadiolõ helü sisse aia. Anoodi andsõva raadiolambõlõ vuulu, a akut oll´ vaia raadio seen tollõ peenembä värgi jaos.

Ku helü tarrõ sai, kõnõľ õkva elektrifitsiirmise kavast, et ka külli sisse piäsi naatama elektrit pandma. Mi külän sõs elektrit es olõ. Meistri hoiať, et kullõlgõ veidü, sõs ei piä nii ruttu vahtsit küttit telmä. Nuu peivä vasta umbõs aasta aigu. Vahtsõsttelmine oll´ lihtsämb. Es olõ inämp lupa vaia.

Vot sääne oll´ puul aastagasata tagasi tarrõ helü saamisõ lugu, mis parhillatsõl aol ei olõ määnegi ime. Taa lugu juhtu Haani vallan Villa külän. Täämbädses toda maia inämb ei olõ.

MANDLI SULÕV

Keeleuurja tege luudusõst pilte

RAHMANI JAN

Minevä riidi istuti Põlva raamadukogon lavva ümbre ja süüdi kuuki. Perämäst päivä oll´ üllen Mõtsa Mari (Mari Mets, 30) fotonäütüs «Aastaajad Tartus».

«Ma näütüst pidolidsõlt valla es tii, tuuperäst kutsõ tutvit kokko inne näütüse maahavõtmist,» seleť Põlvast peri Mõtsa Mari.

Näütüsel om kokko katstõist pilti, egäst aastaaost kolm. «Ma olõ tennü säändse valiku, et egäst aastaaost om üts suurõmb kaehus ja kõrval kats detaili,» seleť Mari, kinkalõ miildüs kõgõ inämb luudust pildistä.

Aasta algusõn oll´ näütüs üllen Tarton Lõuna-Eesti keskusõn. Edesi lätt näütüs Verska raamadukokko, kon pilte saa nätä aasta lõpuni. Säält edesi rändäs näütüs Vastse-Kuuste raamadukokko.

Seo näütüse pildi omma tettü Tarto liinan, a kas Maril om plaanin ka Võromaast pildinäütüs kokko säädi? «Jah, sääne plaan om,» üteľ Mari. Täl om tettü pilte Põlvast, Taivaskuast ja Meenikunnust.

A muidogi ei olõ pildistämine Mari tüü. Mari tüütäs Tarto Ülikooli man ja uur võro kiilt. Parhilla pand tä kokko kogomikku lõunõeesti keelesaarist ja tege doktoritüüd võro kõnnõkeelest ja läbikäümise võrgustigõst.

Mari huvi võro keele vasta om peri kotost, a kõgõ suurõmb huvi tull´ päält tuud, ku tä trehväś 1995. aastagal Lüllemäele Kaika suvõülikuuli.

Mõtsa Mari üten tütre Loonaga Põlva raamadukogon kohvilavva takan.

RAHMANI JANI PILT

Uma Lehe suurõ jutuvõistlusõ võidujutt!

Sõda olĺ, a tankõ es olõki

REBÄSE MARINA

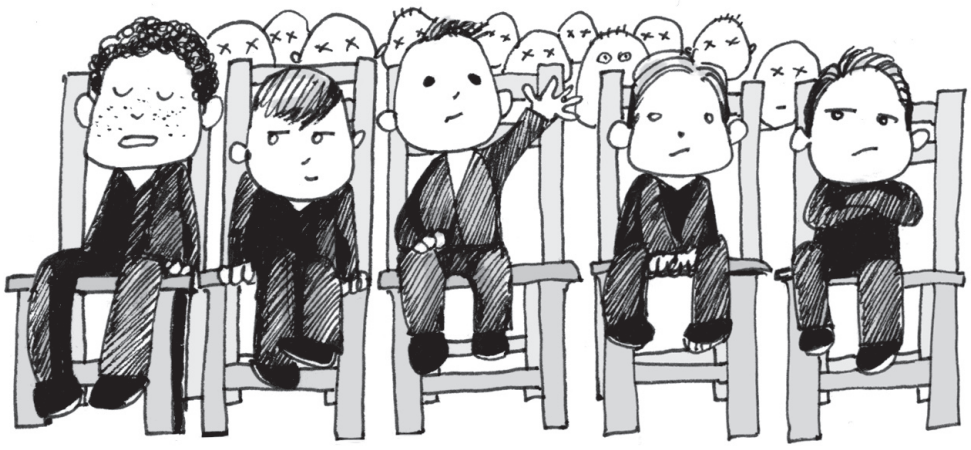

PLATSI LIISO TSEHKENDÜS

Taa lugu juhtu Karula valla Kaagjärve koolin 1960. aastil.

Tuul aol olĺ radokuu 23. päiv armee aastapäiv ja tuud pidi kimmäle tähüstämä.

Koolilatsilõ kõrraldõdi egäl aastal kokkosaamiisi sõaveteraanõga.

Peräkõrd olĺ latsil noist jo nii viländ, et kiäki taha-s õigõdõ kullõldagi, midä nuu veteraani pajativa.

Ütskõrd olli jälki armee aastapääväs opilasõ saali kokko aedu, istõva ilostõ – väikumba iinpuul, suurõmba takan.

Sõaveteraan kõnõĺ uma luu är. Perän direktri küsse: «Latsõ, kas ti tahati veteraani käest midägi küssü?» Kiäki es taha.

«Küsüge ummõhtõ midägi!» härgüt direktri. Ja nii uma neli-viis kõrda perästikku. Ei midägi! Kiäki es taha küssü. Olokõrd lätś joba piinligus.

Sis üts edimädse klassi poiskõnõ – jo tä mõtõĺ, et kiäki piät kooli avvu är pästmä – saistaś pistü. Tä säädse hinnäst direktri kõrvalõ ja kai uma silmäga üle, kas takastpuult suurõmba poisi kätt ei nõsta. Istsõ jäl pingi pääle, ai uma käekese pistü ja üteĺ kõva helüga: «Ma esi küsü!»

«Jaa, Reinukõnõ, küsüküsü!» olĺ direktril hää miil. Ja Reinukõnõ küssegi: «Mõista, mõista, mis tuu om: tarõ rahvast täüs, olõ-i ussi egä aknit iin?»

Tuu olĺ väega rassõ küsümüs. Panď veteraani kõvva mõtlõma: külh kratsõ kõrva takast, külh süüť otsakunti. Kõrraga olĺ nätä, et mudsu tüküs hättä jäämä.

A kavva sa iks mõtlõt, lats uut vastust. «Ma külh kimmäle ei tiiä, a kas taa om tank vai?» «E-ii! Olõ-i tank, taa om kurk!» hõisaś Rein.

Hõiksi toro sisse kõvva, pidivä kuulma külh!

Kiroda teile üte hallõnaĺalidsõ tõtõstsündünü luu. Seo juhtu edimädse Eesti valitsusõ aigu lõpuaastil kas 1938. vai 1939. aastal Jõgõhara veski umanigu herr Põdra matmisõga.

Tuukõrra olĺ veski umanik iks rikas miis, a mehel es olõ tervüst. Täl olĺ kopsutiisikus. Olĺ ütelnü, et mul olõs nii palĺo rahha ja rikkust, ku lövväsi säändse inemise, kes mu terves ravisi. A tuudaigu es jõuta tiisikust är ravvi ja nuur miis pidi är kuulma.

No peeti sis iks suursugudsõ matusõ. Matõti Kanepile Mäe surnuaida. Matusõkõrraldaja lepevä kellälüüjäga kokko, et tälle kõlistõdas, kuna om paras aig kellä lüümä naada. Lähemb telefon olĺ sis Kärgula mõisan saevabrigu umanigu herr Konde Voldemari majan. No tuu olĺ tuu vanaaolinõ telefon, mis olĺ saina pääl, olĺ vändäga ja kõlisõja kelläga, tsängu külen olĺ kõnnõtoro vai sis kõlistaja.

Tuukõrra elli Kärgula külän üts väega krapsakas ja väega hää jutusoonõga mutikõnõ, mängse miihiga kaartõ ja andsõ näile turakit. Külän tedä kõik tundsõva ja tiidsevä. Ja nii löütigi, et Kava Mari, nii olĺ timä nimi, võtt kõlistamisõ aśa hindä pääle.

Ku matusõrong olĺ jo Kärgula mõisast Kanepi poolõ läbi lännü, juusk Mari ruttu telefoni mano, haarď tsängu otsast trubka ja hõigaś sinnä sisse: «Joba lätsivä!» Mari tiidmist piten sai asi kõrda aetus.

A oh hätä: matusõrong nakaś otsapiten jo surnuaida jõudma, a ei olõ kellälüümist! Mõtõldi, et mis taa asi nüüt om, kos tuu kellämiis om jäänü, et kellä ei lüvvä. Minti kellämehele kodo.

Kellämiis üteĺ: «Es tiiä ma midägi tuust, kunas ti tulõt.» «No kuis es tiiä, teile pidi jo kõlistõtõma, et mi tulõmi?»

Kellämiis vasta, et ei olõ tälle kiäki kõlistanu. Noh, sis naati esihindän Marikõist süüdistämä: kuis tä külh meid petse, esi lubaś nii lahkõlt aśa är aia. No kellämiis tulĺ kohalõ ja lei uma paugu iks kombõ perrä är ja koolnu sai matõtus.

Kodo minnen minti Marilõ harja: «Kuis sa nii teit, lubasit kõlista ja nüüt kellämiis es tiiä midägi?» Marikõnõ vasta: «Pühä jummal, nigu ti mõisast läbi är sait, nii ma joosi telefoni mano ja hõiksi sinnä torro viil nii kõvva, et joba lätsivä, pidivä kuulma külh!»

Naati sis uurma, kui tuu kõlistaminõ täl käve, et inne pidit väntämä, sis kõlisi kell ja sis sait kõnõlama naada. Mari üteĺ, et es tiiä ma tuust vändäst es kelläst midägi, ma es putuki tuud väntä.

No sis sai asi selges. Marilõ anti andis, tä täütse uma kohustusõ är, no mis sääl tetä, ku es tunnõ tuud asja õigõlõ. Asi sai iks kõrda ja koolnu matõtus. Tuu jutt lätś Kärgula külä pääle lakja ja naĺahamba irve hulga aigu viil perrä, ku olĺ kohegi minekit vai nii, et Kava Mari viisi joba lätsivä!

LEOKI HILJA

Tarkus ilma rahalda

RUITLASÕ OLAVI,
leheneegri

Kõgõ parõmb aoleht, midä ma nännü olõ, om Kesknädal. Selle, et sääl kirotõdas kõik aig tõtõt. Päält tuu om kõik, miä vaia, päälkirju sisse är käkit ja väsütävät pikkä jutu olõki-i vaia läbi nätsütä.

Näütüses üte ildaaigsõ artikli päälkiri sääl olĺ: «*Siiri Oviir: Vaesusel on naise nägu*». Loi päälkirä läbi ja lätsi näost valgõs... Õigõ! Muidoki, nii omgi! Kõik aig olõ ilosit, peenikeisi ja hää vällänägemisega naisi hindä mano tarrõ lasknu ja ku om aig naanõ jäl ussõst vällä laskõ, om timä hinnäst jämmes söönü ja mul raha ni mõistus viimädse kopkani otsan.

Ku ma veidükesegi praavu, võla är massa ja elo jäl tuuri üles võtt, tulõ järgmäne naanõ ja tege jälki puhta tüü. Midä tä ei jõvva är süvvä, lahk niisama är. Ütspäiv lahksõ autol ussõlingi är. Saisõ, ussõlink peon, ja kai õnnõdu näoga mullõ otsa... Naanõ om nigu rossõ, ütskõik midä tä putus, tuu är lagonõs!

Reformieräkunna lehen Paremad Uudised kirotõdas tuuvasta puha ulluisi. Näütüses saa säält lukõ, et Euruupa Komisjoni asõpresident Kalda Siim üteĺ majanduskonvõrentsil Restart, et raha olõ-i maailmast otsa saanu.

No mis sa kostat tuu pääle? Kõik mi tiiämi, et raha om maailmast tävveste otsan, a Kallas om niipalĺo tiidjä miis, timä tiid õks viil mõnda kotust, kon timmä jakkus! Näütüses toda kotust, kohe nuu kümme miljonni dollarit är sai käkitüs, mis nüüt dollari kurssi arvõsta joba vast katõtõistkümnes miljonis kasunu om!

Saman lehen olĺ rubriik «Kuu pähkel». Tollõ all om kirotõt: «*Esimene lumi. Andrus Ansip ja teised sportlikud reformierakondlased saavad varsti suusatada.*» Miä umakõrda näütäs, et ku ülejäänü rahvas massinit hangõst vällä visksivä, tiiveere Taisto ja Sebe bussõ ni vähämbit massinit täüs olliva, määrevä sportligu rehvormieräkundlasõ suusõ. Samal aol ku Savisaar piltligult üteldä terve Taĺna liina lumõlapjuga puhtas tougaś, teivä sportligu rehvormieräkundlasõ paarintõukit.

Rohiliidsil om kah uma leht. Õigõmbalõ kats lehte – Kortsleht ja Grüüne. A mu meelest piässi Rohilidsõ talvõl, ku maa valgõ om ja rehvormieräkund suusõ määr, mulgu kinni hoitma. Keväjä ütelgu, ku midägi üteldä om.

Rahvaliitlaisi helükandjas om Hooliv Eesti. Näil sääl midägi lukõ ei olõ, a pildi omma ilosa. Üten olĺ Langa Rein pangi tsusat, tõsõ pääl olĺ illos latsõ pilt. Pildialakirotus olĺ: «*Karel Rüütli, Rahvaliidu esimees.*» Vähämbält latsi nä uskva.

Hää, et eräkundõ massulda helükandjin kõik ilma aśa är seletedäs! Sis ei piä raha iist lehti ostmagi.

Tossu Tilda pajatusõ

Lätt müüdä. Ei lää müüdä

Laadu pääl sai kats vanna koolivelle kokko. Nä es olõ tõõnõtõist väega ammu nännü ja juttu olĺ palĺo.

Peräkõrd üts üteĺ tõõsõlõ: «Kulõ, sa olõt puŕon!» (Tä olĺ jo kooliaol olnu nõnatark).

«Olõgi puŕon, a tuu lätt müüdä. Sa olõt iks ull edesi ja tuu müüdä ei lää!» olĺ tõõnõ miis virk vasta ütlemä.

Aeti läbi majasõbralda

Taa juhtu palĺo aastit tagasi. Nuur abielopaar lätś Võrolõ Kandlõ majja pidolõ, sääl trehväś olõma ka naasõ tüükaaslanõ.

Tuu olĺ kõva elomiis, a muido tsipa tuhńa. Tälle miildü tuusama nuur naistõrahvas. Ja ku naasõ miis tsipas aos tõisi miihiga juttu lätś ajama, ujjo elomiis naasõlõ küle ala.

«Mille teil viil latsi ei olõ?» uursõ tä. «Meil olõ-i majasõpra!» visaś naanõ villast.

Ku abielomiis tagasi tulĺ, paksõ elomiis hinnäst õkva majasõbras. Nuur naasõmiis kai pahatsõlõ uma naasõ otsa, a es ütle midägi. Koton pahanď väega säändse jutu pääle.

Elo lätś edesi ja nuur abielorahvas sai latsõ. Majasõpra lääki-s vaia.

Latsilõ

Vastussõq saatkõq Tartu 48, Võro liin 65609 Uma Leht vai info@umaleht.ee.

Manoq kirotagõq uma nimi, vannus, aadrõś ja telehvoninummõŕ. Vastajidõ vaihõl loositas vällä võrokeelitsit latsiraamatit vai kasette ja Uma Lehe klepse.

Seo pildi pääl om viis haina, a silbiq haino nimmin ommaq segi lännüq. Avidaq silbiq õigõhe järekõrda pandaq. Sõs kirodaq egä haina mano õigõ nimi. Saadaq vastussõq ärq ildampa 11. joulukuu pääväs!

MUS-RIK
PA-SIK
KANA-HAIN
VÕIU-TIK
MAA-LO(H)K

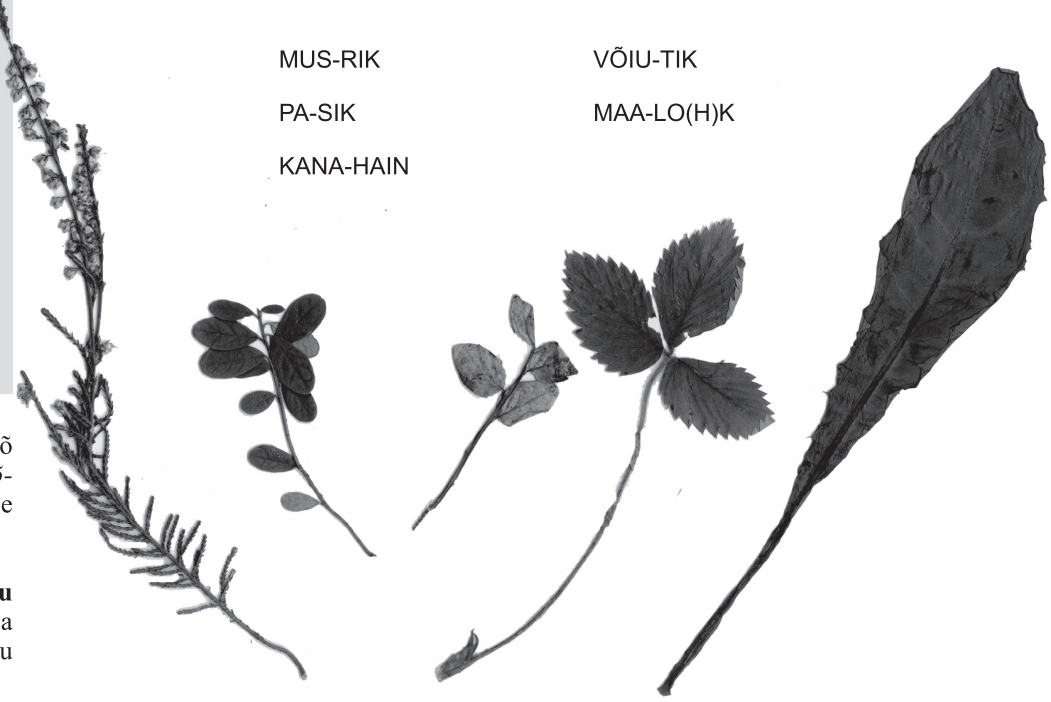

Mineväkõrdsõ mõistatusõ vastussõq: *haukama, purõma*. Eesti keelen tähendäse mõlõmbaq *hammustama*.

Avvuhinna saavaq **Raamatu Raigo (12)** Kääpä küläst ja **Taali Kristin (11)** Hindsiku küläst.

OÜ Flamelle tennäs kliente hää kuuntüü iist!

Ku murõlik om miil,
tüü-reklaamirõiva puudu viil,
mi poolõ olkõ tiil.
Rõõmsas tege tuu su meele
ku saat rõivilõ ja logo pääle.

Valmisrõiva 46-62 (õkva kätte!)
talvõkomplekt 980 kruuni,
suvõkomplekt 730 kruuni

Jõlukingis pakumi:
sannalinnu, fliise, T-hammit, mütse jpm.

Petseri 17, Võro liin
Tel 782 1863, 505 0242

Flamelle